

**A Magyar Nemzeti Bank 18/2018. (IV.9.) számú ajánlása
a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések végrehajtásáról**

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések végrehajtása vonatkozásában a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok, uniós jogi aktusok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az ajánlás közzétételével kívánja elérni az MNB a negatív gyakorlatok kiküszöbölését és annak biztosítását, hogy a biztosítók és viszontbiztosítók hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések végrehajtására vonatkozó gyakorlata egységessé váljon. Ennek érdekében az ajánlásban foglaltak támogatást nyújtanak a volatilitási kiigazítás, az illeszkedési kiigazítás, a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés és a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedés (a továbbiakban együtt: a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos kiigazítások és átmeneti intézkedések) végrehajtásában.¹

Az ajánlás kidolgozása során az MNB figyelembe vette a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.), a biztosítók és a viszontbiztosítók szavatolótőkéről és biztosítástechnikai tartalékairól szóló 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet], a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II) kiegészítéséről szóló, 2014. október 10-ei, 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: SII Rendelet), továbbá az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (a továbbiakban: EIOPA) hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések végrehajtásáról szóló iránymutatásai² vonatkozó előírásait, illetve elvárásait.

A hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések, valamint a szavatolótőke-szükséglet, illetve a minimális tőkeszükséglet közötti összefüggésekre vonatkozó elvárások feltételezik, hogy a két utóbbi kiszámítása a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedésekkel és átmeneti intézkedésekkel értékelt biztosítástechnikai tartalékok alapján történik.

Az ajánlás címzettjei a Bit. hatálya alá tartozó biztosítók és viszontbiztosítók a Bit. 204. §-a szerinti kisbiztosítók kivételével (a továbbiakban: biztosító).

¹ Figyelemmel a Szolvencia II 77b., 77d., 308c. és 308d. cikkét átültető 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 9. §-ára, 11. §-ára, 88. §-ára és 89. §-ára.

² Iránymutatások a hosszú távú garanciák és átmeneti intézkedések végrehajtásáról: https://eiopa.europa.eu/GuidelinesSII/EIOPA_HU_LTG_GIs.pdf (EIOPA-BoS-15/111)

II. Értelmező rendelkezések

1. Jelen ajánlás alkalmazásában:
 - **hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések:** a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 9. és 11. §-ában előírt kiigazítások,
 - **átmeneti intézkedések:** a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 88. és 89. §-ában előírt átmeneti intézkedések.
2. Az ajánlásban nem definiált kifejezések a hivatkozott jogszabályokban meghatározott jelentéssel bírnak.

III. Az MNB elvárásai a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések végrehajtásával kapcsolatban

III.1. A biztosítástechnikai tartalékok hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedésekkel és átmeneti intézkedésekkel történő értékelése³

3. Az MNB elvárja, hogy a biztosító kerülje az irreális vagy torzító hatású kapcsolat felállítást az SII Rendelet 26. cikkében említett, szerződői viselkedésre vonatkozó feltételezések és az illeszkedési kiigazítás, a volatilitási kiigazítás vagy a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés használata között.
4. Ezen belül, ha a biztosító a szerződéses opciók szerződők általi lehívásának valószínűségét irányadó ráták (pl. piaci ráták) segítségével dinamikusan modellezi, az MNB indokoltnak tartja, hogy a biztosító biztosítsa, hogy az irányadó ráták meghatározása összhangban legyen a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használt vonatkozó kockázatmentes hozamgörbével.
5. A kockázati ráhagyás az SII Rendelet 38. cikkével összhangban történő kiszámításakor a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos kiigazítások és átmeneti intézkedések bármelyikét alkalmazó biztosítótól elvárt, hogy azzal a feltételezéssel éljen, hogy a referenciabiztosító ezen intézkedések egyikét sem alkalmazza.
6. Amennyiben a biztosító az illeszkedési kiigazítás és a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedés használatát egyaránt kérelmezi valamely biztosítási vagy viszontbiztosítási kötelezettségre⁴, az MNB elvárja, hogy a biztosító a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 89. § (2) bekezdésében említett összeget az illeszkedési kiigazítással számolja ki.
7. Indokolt, hogy a biztosító a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedést a figyelembe vehető kötelezettségek egészére alkalmazza.

³ Figyelemmel a volatilitási kiigazítás, az illeszkedési kiigazítás és kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés hatása a szerződők viselkedésére, a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések, valamint a kockázati ráhagyás kiszámítása közötti összefüggésekre.

⁴ Összhangban a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 9. §-ával és 89. §-ával

III.2. A minimális tőkeszükséglet és a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó standard formula meghatározása a hosszú távú garanciákkal kapcsolatos intézkedések és átmeneti intézkedések használata esetén ⁵

8. Szükséges, hogy a volatilitási kiigazítást, az illeszkedési kiigazítást vagy a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedést alkalmazó biztosító biztosítsa, hogy e kiigazítások összegei és az átmeneti kiigazítás összege⁶ az SII Rendelet 166. és 167. cikkében meghatározott sokkok alapvető kockázatmentes hozamgörbére történő alkalmazásakor változatlan maradjon.

9. A volatilitási kiigazítást, illetve a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedést alkalmazó biztosító számára ajánlott, hogy a kamatrés-kockázati részmodul kiszámításakor biztosítsa, hogy a volatilitási kiigazítás összege, illetve az átmeneti kiigazítás összege⁷ az SII Rendelet 176. cikk (1) bekezdésében, 178. cikk (1) bekezdésében és 179. cikk (1) bekezdésében foglalt a kamatrés-kockázati részmodul vonatkozásában meghatározott stressz tényezők alkalmazásakor változatlan maradjon.

10. Az MNB jó megoldásnak tekinti, ha a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedést alkalmazó biztosító biztosítja, hogy az átmeneti levonás összege⁸ a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó standard formula forgatókönyv alapú számításai esetén változatlan maradjon.

11. A működési kockázat tőkekövetelményének kiszámításakor az MNB jó gyakorlatnak tartja, hogy a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedést alkalmazó biztosító a TP_{life} , $TP_{life-ul}$ és $TP_{non-life}$ mennyiségi mérőszámokhoz⁹ a biztosítástechnikai tartalékok átmeneti intézkedés alkalmazása előtti összegét használja, csökkentve a kockázati ráhagyás és az átmeneti levonás különbségének maximális összegével.

12. Ha az átmeneti levonás összege nagyobb, mint a kockázati ráhagyás, ajánlott, hogy a biztosító az átmeneti levonás kockázati ráhagyást meghaladó részét úgy ossza fel a TP_{life} , $TP_{life-ul}$ és $TP_{non-life}$ között, hogy az arányban álljon az egyes komponensek átmeneti levonáshoz való hozzájárulásával.

13. A lineáris minimális tőkeszükséglet kiszámításakor a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedést alkalmazó biztosító számára az MNB javasolja, hogy a $TP_{(nl,s)}$, $TP_{(life,1)}$, $TP_{(life,2)}$, $TP_{(life,3)}$ és $TP_{(life,4)}$ mennyiségi mérőszámokhoz¹⁰ az átmeneti intézkedés alkalmazása előtti biztosítástechnikai tartalékokat használja, csökkentve a kockázati ráhagyás és az átmeneti levonás különbségének maximális összegével.

14. Ha az átmeneti levonás összege nagyobb, mint a kockázati ráhagyás, az MNB elvárja, hogy a biztosító az átmeneti levonás kockázati ráhagyást meghaladó részét úgy ossza fel a $TP_{(nl,s)}$, $TP_{(life,1)}$, $TP_{(life,2)}$, $TP_{(life,3)}$ és $TP_{(life,4)}$ között, hogy az arányban álljon az egyes komponensek átmeneti levonáshoz való hozzájárulásával.

⁵ Figyelemmel a volatilitási kiigazítás, az illeszkedési kiigazítás és kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés, valamint a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó standard formula kamatláb-kockázati, kamatrés kockázat részmodulja közötti összefüggésre, a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedés és a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó standard formula, ezen belül a működési kockázat kiszámítása közötti összefüggésre, továbbá a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó átmeneti intézkedés és a minimális tőkeszükséglet kiszámítása közötti összefüggésre.

⁶ a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 88. §-a szerint

⁷ a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 88. §-a szerint

⁸ a 43/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 89. § (1) bekezdése szerint

⁹ az SII Rendelet 204. cikk (4) bekezdése szerint

¹⁰ az SII Rendelet 250. cikk (1) bekezdése és 251. cikk (1) bekezdése szerint

IV. Záró rendelkezések

15. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

16. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

17. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

18. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását a közzététel napjától várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke